

การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืด
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
THE DECISION – MAKING OF BANBANGNAMJUED SCHOOL ADMINISTRATOR
UNDER SAMUTSAKHON PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

ภิณณปภัค สุพรชัยภักดี¹

PHEEMNAPAPACK SUPORNCHAIPAKDEE

นุชนรา รัตนศิริประภา²

NUCHNARA RATTANASIRAPRAPHA

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร 2) แนวทางการพัฒนาการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ประชากร คือ บุคลากรโรงเรียนบ้านบางน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ 1 คน รักษาการแทนรองผู้อำนวยการ 1 คน และครู จำนวน 34 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้บริหารตามทฤษฎีการตัดสินใจของคอฟแมน (kaufman) จำนวน 1 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และรายด้านเรียงมีมัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การปฏิบัติตามทางเลือก การประเมินผลและการปรับปรุงข้อบกพร่อง การเลือกทางเลือก การศึกษาหาทางเลือกและการนิยามปัญหา
2. แนวทางการพัฒนาการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มี 5 แนวทาง คือ 1) ผู้บริหารควรมีการศึกษาข้อมูลและนำมาทำการวิเคราะห์อย่างมีหลักการนำไปสู่การระบุปัญหาที่ชัดเจนและสามารถนำไปอธิบายให้บุคลากรเข้าใจได้อย่างดี 2) ผู้บริหารควรมีการกำหนดวิธีการแก้ปัญหาโดยลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อให้ได้ทางเลือกในการแก้ปัญหาที่หลากหลาย ครอบคลุม และเกิดประโยชน์สูงสุด 3) ผู้บริหารควรศึกษาความเสี่ยงและประโยชน์ของแต่ละทางเลือก และควรนำข้อมูลมาประกอบการตัดสินใจและให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการเลือกทางเลือก 4) ผู้บริหารควรมีการวางแผนหรือกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานได้อย่างละเอียดและเข้าใจง่าย และควรมีการกำหนดหน้าที่ของบุคลากรที่เหมาะสมกับ

¹ นักศึกษาปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ความสามารถเพื่อให้บุคลากรมีการปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ โดยการปฏิบัติงานนั้นผู้บริหารควรเป็นผู้แนะนำและคอยช่วยเหลือ 5) ผู้บริหารควรมีการติดตามผลและมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอและมีการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการประเมินที่เป็นระบบ ทำให้สามารถนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการปฏิบัติงานในครั้งต่อไปได้

Abstract

The objectives of this research were to identify ; 1) the decision - making of Banbangnamjued school administrator under Samutsakorn Primary Education Service Area Office, and 2) the decision - making developing guideline of Banbangnamjued school administrator under Samutsakorn Primary Education Service Area Office. The population were 36 personnels of Banbangnamjued school administrator under Samutsakorn Primary Education Service Area Office that consisted of a school principal, a school principal assistant and 34 teachers. The research instrument was a questionnaire about decision - making based on Kaufman theory. The statistic used in data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and content analysis

The findings of this research were as follow :

1. The decision - making of Banbangnamjued school administrators under Samutsakorn Primary Education Service Area Office a whole at high level and each aspect were descending at high level 3 aspect by using arithmetic mean from highest to lowest were as follows ; implementing the solution strategy, determining performance effectiveness and choosing a solution strategy from alternatives, and were descending at medium level 2 aspect by using arithmetic mean from highest to lowest were as follows ; choosing a solution strategy from alternatives and Identifying the nature of the problem.

2. Guidelines in developing decision - making of Banbangnamjued school administrators under Samutsakorn Primary Education Service Area Office which were ; 1) the administrator must have a various and reliable sources both from inside and outside school and also from other people to evaluate the basic effective guidelines. 2) the administrator should be able to prioritize the problems to contribute effectively various resolutions. 3) the administrator must contemplate the advantages and disadvantages of each resolutions that benefits for the crews to use as a decision making options. 4) the administrator must clarify the guidelines thoroughly to the crews and the guidelines must determine the role and guidelines reasonably which administrator must support the crews along the way. 5) the administrator must monitor the progress and evaluate the work continuously to improve the works and guidelines.

บทนำ

ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงด้านการเมือง การปกครอง การบริหารงานของรัฐบาลอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลกระทบต่อในด้านต่างๆมากมาย เช่น เศรษฐกิจ สังคม และอย่างยิ่งกับด้านการศึกษา การบริหารงานของรัฐบาลในด้าน การศึกษา ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง มีการ กำหนดนโยบาย การโยกย้ายตำแหน่ง การกำหนดเกณฑ์ และแนวทางในการจัดการศึกษาที่เปลี่ยนไปทำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีการตัดสินใจที่ดี เพื่อดำเนินตามแนวทางในการจัดการศึกษาและพัฒนาให้เกิด ประสิทธิภาพและทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 นั้น ได้เสนอแนวคิด และ วิธีการจัดการศึกษา ที่ทำหลายด้าน จึงเป็นเสมือนกฎหมายปฏิรูป การศึกษา ดังจะเห็นได้ว่าในพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาตินี้ให้ความสำคัญกับการปฏิรูป ในด้านต่างๆ คือ ปฏิรูประบบการศึกษา ให้สอดคล้องซึ่งกันและกัน ทั้งระบบ ปฏิรูปแนวทางการจัดการศึกษา โดยให้ยึดผู้เรียน เป็นสำคัญ ปฏิรูปหลักสูตร และเนื้อหาสาระ วิธีการจัดกระบวนการ เรียนรู้ ทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน ปฏิรูประบบ การบริหาร และการจัดการศึกษาทั้งหน่วยงานของรัฐบาล องค์การปกครองท้องถิ่นและเอกชน โดยเน้นเรื่อง การกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วม ปฏิรูประบบครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา มุ่งเน้นให้มีการ ยกระดับ สถานภาพของวิชาชีพครู การพัฒนาและ ปรับปรุงคุณภาพครู ปฏิรูประบบทรัพยากร และการลงทุน เพื่อการศึกษา เพื่อระดมทรัพยากรมาใช้ในการศึกษา ปฏิรูประบบประกัน คุณภาพการศึกษา เน้นเรื่องของการ ประกันคุณภาพภายใน และให้มีการรับรอง และ ประเมินผลมาตรฐาน จากองค์กรภายนอก และปฏิรูปสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มุ่งให้มีการผลิตใช้สื่อ และ เทคโนโลยี ในรูปแบบที่หลากหลายที่มีคุณภาพ แผนการ

ศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 -2579 เป็นแผนระยะยาว ซึ่งได้ วางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของ ประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถ เข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ใน ด้านแนวคิดการจัดการศึกษานั้น มีหลักการการจัดการ การศึกษา ดังนี้ 1) หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน 2) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียม และทั่วถึง 3) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4) หลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม ซึ่งใน หลักการข้อ 3) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็น แนวทางการดำรงชีวิต และ การประพฤติปฏิบัติตนของ ประชาชนทุกระดับเพื่อการดำรงชีวิตในสังคมอย่าง พอเพียงเท่าทันและเป็นสุข การศึกษาจึงต้องพัฒนา ผู้เรียนให้มีความรอบรู้ มีทักษะที่พร้อมรับการ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคม และ วัฒนธรรมจาก โลก ภายนอก โดยยึดหลักความพอประมาณ ที่เป็นความ พอที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียน ตนเองและผู้อื่น มีการตัดสินใจที่มีเหตุผล โดยพิจารณา จากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะ เกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ และมี ภูมิคุ้มกันที่ดี ในตัว ซึ่งเป็นการเตรียมตัวให้พร้อมรับ ผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดย คำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกลโดยใช้ ความ รอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน มี ความรอบคอบที่จะนำความรู้ เหล่านั้นมาพิจารณาให้ เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความ ระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ มีความตระหนักในคุณธรรมมี ความซื่อสัตย์สุจริต อดทน พากเพียร และใช้สติปัญญาใน การดำเนินชีวิต ซึ่งในแนวนโยบายนี้ผู้ที่มีส่วนในการขับเคลื่อนที่สำคัญในการนำแนวคิดการจัดการศึกษาไปสู่การ ปฏิบัติที่มีคุณภาพนั้นก็คือ บุคลากรตั้งแต่หน่วยงานใหญ่ที่

กำหนดแนวทางนำไปสู่บุคลากรในสถานศึกษาและผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการประสานงาน การกระจายและสื่อสารงาน อีกทั้งยังต้องมีความเป็นผู้นำ และกล้าคิด กล้าตัดสินใจ โดยสามารถนำหลักการต่างๆ ของการบริหารมาเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินกระบวนการ การวางแผนและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดีและประสบผลสำเร็จ ในที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาของการวิจัย ผู้วิจัยจึง กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. เพื่อทราบการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน บ้านบางน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร

2. เพื่อทราบแนวทางการพัฒนา การตัดสินใจของ ผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ข้อคำถามของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดข้อคำถามของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำ จืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรสาครอยู่ในระดับใด

2. แนวทางการพัฒนาการตัดสินใจของผู้บริหาร โรงเรียนบ้านบางน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เป็นอย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับข้อคำถามของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดสมมติฐานของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำ จืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรสาคร อยู่ในระดับปานกลาง

2. แนวทางการพัฒนาการตัดสินใจของผู้บริหาร โรงเรียนบ้านบางน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เป็นพหุแนวทาง

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ ถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัยและบรรลุ วัตถุประสงค์ตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ข้างต้น จึงมีขั้นตอน การดำเนินการจากการจัด เตรียมโครงการวิจัยโดยศึกษา ปัญหา นิยามปัญหา วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้ง รวบรวมแนวคิด หลักการ ทฤษฎีเพื่อเป็นข้อมูลในการ จัดทำโครงร่างการวิจัยและนำเสนอต่อภาควิชาเพื่อขอ อนุมัติ จากนั้นสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัยโดยได้รับความ คิดเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษา เมื่อได้รับการแก้ไขและ ตรวจสอบแล้วนำไปเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ ข้อมูลและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากนั้นเป็นขั้นตอน การสรุปข้อค้นพบ อภิปรายผล นำเสนอต่อคณะกรรมการ ผู้ควบคุมการค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะ แล้วจัดพิมพ์ รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากร โรงเรียนบ้านบางน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ 1 คน รักษาการแทนรองผู้อำนวยการ 1 คน และครู จำนวน 34 คน (ทั้งนี้ไม่นับผู้วิจัย) จำนวนรวมทั้งสิ้น 36 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยถาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและตำแหน่งหน้าที่หลักในโรงเรียน

2. ตัวแปรที่ศึกษา เป็นตัวแปรเกี่ยวกับการตัดสินใจ ตามทฤษฎีของคอฟแมน(Kaufman) ได้เสนอขั้นตอนของการตัดสินใจ 5 ขั้นตอน คือ

2.1 การนิยามปัญหา หมายถึง ขั้นตอนแรกของกระบวนการตัดสินใจเป็นขั้นของการสร้างความมั่นใจความแน่ใจโดยการค้นหาสาเหตุของปัญหาเหล่านั้นว่าเกิดจากอะไรและทำความเข้าใจกับต่อปัญหาหรือความพยายามแยกตัวปัญหาที่แท้จริงออกมาให้ได้

2.2 การศึกษาหาทางเลือก หมายถึง ขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการตัดสินใจเพราะต้องกำหนดทางเลือกศึกษาปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาทั้งนี้เพราะการกำหนดที่สุดและครอบคลุมทุกวิธีทางที่จะสามารถแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆหลายวิธีจำเกิดประโยชน์สูงสุดเพราะทางเลือกแต่ละทางอาจช่วยแก้ปัญหาได้ถูกต้องเหมาะสมในระดับที่ต่างกันฉะนั้นความจำเป็นอย่างหนึ่งก็คือการกำหนดทางเลือกที่มีลำดับความสำคัญของการแก้ปัญหาเพื่อที่จะสรุปในการที่จะเลือกขั้นต่อไป

2.3 การเลือกทางเลือก หมายถึง แนวปฏิบัติทั้งหลายที่อาจนำมาแก้ปัญหาได้โดยเฉพาะได้กำหนดทางเลือกมาแล้วจึงหมายถึงการเสนอวิธีหรือแนวทางปฏิบัติสำหรับปัญหาที่แท้จริงได้เป็นขั้นตอนที่ผู้บริหารจะต้องทำการตัดสินใจอย่างแท้จริงซึ่งการตัดสินใจคัดเลือกทางเลือกนั้น คอฟแมน (kaufman) เสนอกิจกรรมต่างๆที่จะต้องทำซึ่งประกอบด้วย 1) จัดหาสารสนเทศต่างๆที่เกี่ยวข้องกับทางเลือก 2) นำกฎเกณฑ์ต่างๆที่เกี่ยวข้องมาประเมินสารสนเทศเหล่านั้นอย่างตรงไปตรงมาทุกแง่มุมด้วยความรอบคอบและใช้ความพยายามสูงสุด 3) เลือกทางเลือกทางใดทางหนึ่ง 4) ย้อนกลับมาพิจารณา

ข้อมูลสนับสนุนทางเลือกที่เลือก ไว้แล้ว 5) สร้างความมั่นใจในทางเลือกอาจจะโดยการหาข้อมูลเพิ่มเติมเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์ในการตัดสินใจเพิ่มเติมตัวเลือกและคัดทางเลือกที่จะเป็นไปได้มากที่สุด ทั้งนี้อาจจะยังคงเลือกตัวเลือกเดิมก็ได้

2.4 การปฏิบัติตามทางเลือก หมายถึง การปฏิบัติตามผลของการตัดสินใจหรือเลือกทางเลือกนั้น เพราะการที่จะทราบได้ว่าการตัดสินใจนั้นนั้นถูกต้องเหมาะสมเพียงใดจะต้องขึ้นอยู่กับผลของการตัดสินใจนั้นนั้นกล่าวคือสามารถที่จะแก้ไขปัญหาที่แยกแยะออกมาได้ตามขั้นตอน

2.5 การประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่อง หมายถึง ขั้นสุดท้ายของกระบวนการเพื่อเป็นการตรวจสอบหรือประเมินผลสองประการคือผลลัพธ์ที่ได้เป็นไปตามจุดประสงค์หรือไม่และเป็นการตรวจสอบการตัดสินใจที่กระทำลงไปด้วยหากไม่เป็นไปตามจุดประสงค์จะได้หาทางปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องนั้นนั้นต่อไปซึ่งการประเมินดังกล่าวอาจออกมาในรูปใช้ชิงกลุ่มและอิงเกณฑ์ก็ได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็น ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ผู้วิจัยออกแบบ แบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 1 ฉบับ จำแนกออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 การสอบถามสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการทำงาน และ ตำแหน่งหน้าที่หลักในโรงเรียน แบบสอบถามมีลักษณะเป็นตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้(forced choice) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 การสอบถามการตัดสินใจของผู้บริหารตามทฤษฎีว่าด้วยความต่อเนื่องของพฤติกรรมตัดสินใจของคอฟแมน (Kaufman) ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบ

มาตราประมาณค่า (rating scale) โดยกำหนดการตัดสินใจของผู้บริหารออกเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert's five rating scale)

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย

1. การตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผู้วิจัยพัฒนาแบบสอบถามความคิดเห็น การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืดตามทฤษฎีการตัดสินใจของ คอฟแมน (Kaufman) โดยขอใช้แบบสอบถามความคิดเห็น จากการค้นคว้าอิสระเรื่อง การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนางสาว (ถาวรราษฎร์บำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2558 ของพงษ์นรินทร์ เจริญรัมย์ ซึ่งได้สร้างและพัฒนาเครื่องมืออย่างมีคุณภาพและเป็นระบบ และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha – coefficient) เท่ากับ .977

2. การตอบวัตถุประสงค์ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาแนวทางการพัฒนาการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืด โดยออกแบบให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบแนวทางการพัฒนาการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนในแต่ละด้าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำบันทึกถึงภาควิชาการบริหารการศึกษาเพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำหนังสือที่ภาควิชาการบริหารการศึกษาออกให้ส่งไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งเป็นประชากรของการวิจัย

3. ผู้วิจัยเป็นผู้รับผิดชอบในการนำส่งและนัดจัดเก็บเอกสารในสถานศึกษาเพื่อรับคืนด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ ค่าความถี่ (Frequency : f) และค่าร้อยละ (Percentage : %)

2. การวิเคราะห์ระดับการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic mean : μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation : σ) โดยนำค่ามัชฌิมเลขคณิตไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) มีดังนี้

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 4.50 – 5.00 หมายถึงการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 3.50 – 4.49 หมายถึงการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 2.50 – 3.49 หมายถึงการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.50 – 2.49 หมายถึงการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.00 – 1.49 หมายถึงการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร วิเคราะห์ คือ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลจากแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามของ ผู้อำนวยการ รักษาการแทนรองผู้อำนวยการและครู โรงเรียนบ้านบางน้ำจืด

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ที่เป็นประชากร จำนวน 36 คน การวิเคราะห์พิจารณาตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและตำแหน่งหน้าที่หลักในโรงเรียน โดยใช้สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ ค่าความถี่ (Frequency : f) และค่าร้อยละ (Percentage : %) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 63.89 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 36.11 มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี มากที่สุด จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 รองลงมา คือ อายุ 41 ปี ขึ้นไป จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และ อายุไม่เกิน 30 ปี น้อยที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 77.78 และการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีน้อยที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 มีตำแหน่งหน้าที่หลักในโรงเรียนเป็นครู มากที่สุด จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 94.40 ผู้อำนวยการ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.77 และรักษาการแทนรองผู้อำนวยการ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.77

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ในการวิเคราะห์การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืด เพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 1 ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic mean : μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation : σ) จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 36 คน แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ระดับการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.58$, $\sigma = 0.52$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ด้าน เรียงค่ามัธยฐาน

เลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การปฏิบัติตามทางเลือก ($\mu = 3.81$, $\sigma = 0.54$) การประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ($\mu = 3.76$, $\sigma = 0.39$) และการเลือกทางเลือก ($\mu = 3.53$, $\sigma = 0.48$) และอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 2 ด้าน เรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การศึกษาหาทางเลือก ($\mu = 3.44$, $\sigma = 0.60$) การนิยามปัญหา ($\mu = 3.37$, $\sigma = 0.61$)

แนวทางการพัฒนาการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืด

ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ แนวทางการพัฒนาการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืด ทั้ง 5 ด้าน พบว่า สามารถสรุปแนวทางการพัฒนาการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืด ได้ทั้งสิ้น 5 แนวทาง ดังนี้ 1) ผู้บริหารควรมีการศึกษาข้อมูลและนำมาทำการวิเคราะห์อย่างมีหลักการนำไปสู่การระบุปัญหาที่ชัดเจนและสามารถนำไปอธิบายให้บุคลากรเข้าใจได้อย่างดี 2) ผู้บริหารควรมีการกำหนดวิธีการแก้ปัญหาโดยลำดับความสำคัญของปัญหาเพื่อให้ได้ทางเลือกในการแก้ปัญหาที่หลากหลาย ครอบคลุมและเกิดประโยชน์สูงสุด 3) ผู้บริหารควรศึกษาความเสี่ยงและประโยชน์ของแต่ละทางเลือก และควรนำข้อมูลมาประกอบการตัดสินใจและให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการเลือกทางเลือก 4) ผู้บริหารควรมีการวางแผนหรือกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานได้อย่างละเอียดและเข้าใจง่าย และควรมีการกำหนดหน้าที่ของบุคลากรที่เหมาะสมกับความสามารถ เพื่อให้บุคลากรมีการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการปฏิบัติงานนั้นผู้บริหารควรเป็นผู้แนะนำและคอยช่วยเหลือ 5) ผู้บริหารควรมีการติดตามผลและมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอและมีการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการประเมินที่เป็นระบบ ทำให้สามารถนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการปฏิบัติงานในครั้งต่อไปได้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืดมีหลายประเด็นที่ควรนำมาพิจารณา ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายเพื่อขยายผลของการวิจัยให้ชัดเจนยิ่งขึ้นดังนี้

การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อยู่ในระดับ ปานกลาง อาจเนื่องมาจากผู้บริหารได้เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะในการเป็นผู้บริหารที่มีคุณภาพ และสามารถนำทักษะที่ได้รับจากการพัฒนาตนเองมาปรับใช้ในการบริหารงานได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งผู้บริหารยังมีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในด้านการบริหาร ทำให้พบเจอปัญหาที่หลากหลายและสามารถใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะในการบริหารกระบวนการตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ มัลลิกา ต้นสอน กล่าวถึง การตัดสินใจว่าเป็นกระบวนการในการแก้ปัญหา โดยการรวบรวม วิเคราะห์และประมวลข้อมูลและข้อจำกัดในการเลือกทางเลือกที่เหมาะสม โดยทางเลือกที่เราเลือกจะผ่านการพิจารณาตรวจสอบและประเมินว่าเหมาะสมหรือดีที่สุด ในขณะที่การตัดสินใจอาจจะดูว่าเป็นงานที่ง่ายและต่างก็มีการตัดสินใจอยู่ทุกวัน จึงไม่จำเป็นต้องมีการศึกษาในห้องเรียน แต่ในความเป็นจริงแล้ว การตัดสินใจเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน และยุ่งยากทำให้ไม่กล้าตัดสินใจจนปัญหานั้นมีการขยายตัวและมีความรุนแรงมากขึ้น ดังนั้นการตัดสินใจจึงต้องมีความถูกต้องและเด็ดขาด โดยผู้บริหารไม่เพียงแต่จะต้องตัดสินใจอย่างรอบคอบและระมัดระวัง แต่จะต้องตัดสินใจด้วยความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่ถูกต้อง สอดคล้องกับ เรืองวรรณ เสวกรวรรณ กล่าวว่า การตัดสินใจเป็นความรับผิดชอบขั้นมูลฐานของ

ผู้บริหารทุกคนเมื่อพิจารณาภารกิจต่างๆของผู้บริหารเริ่มตั้งแต่การวางแผนการจัดองค์การการสั่งการและการควบคุมจะพบว่าจะต้องมีการตัดสินใจเข้าไปเกี่ยวข้องเป็นการอยู่ด้วยเสมอ องค์การจะสามารถดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมนุษย์อย่างไร่อมขึ้นอยู่กับความสามารถในการตัดสินใจของผู้บริหารองค์การนั้นเป็นประการสำคัญการตัดสินใจเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ผู้บริหารทุกคนจะต้องเรียนรู้และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ผู้บริหารที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้ประสบความสำเร็จในวิชาชีพมักจะได้แก่ผู้ที่มีความจะสามารถตัดสินใจได้ถูกต้องเหมาะสมรวดเร็วและทันเหตุการณ์ สอดคล้องกับ เนตรพัฒนา ยาวีราข ได้กล่าวถึงความสำคัญของการตัดสินใจไว้ว่า การตัดสินใจของผู้บริหารมีความสำคัญกว่าการตัดสินใจของผู้ปฏิบัติงานเพราะการตัดสินใจของผู้บริหารระดับสูงมีผลกว้างและรุนแรงกว่าการตัดสินใจของผู้บริหารในระดับต่ำมีผลกระทบต่อการดำเนินงานการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายต่างๆทุกระดับหน้าที่และตัวบุคคลมีผลกระทบต่อสังคมและสภาพแวดล้อมภายในองค์กรมีผลต่อภายนอกองค์กรเช่นในด้านของภาพพจน์ขององค์กรทัศนคติที่บุคคลภายนอกมีต่อองค์กร สอดคล้องกับ งานวิจัยของเฮลลิแมน (Heilmann) ได้ศึกษา มุมมองของผู้บริหารต่อดุลพินิจและการตัดสินใจ จากการศึกษา พบว่าผู้บริหารจำเป็นต้องฝึกฝนดุลพินิจและการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องต่อหลากหลายปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อโรงเรียน คุณครู เด็ก และสังคม ถึงแม้จากความเป็นจริงนี้ ยังไม่ค่อยมีการศึกษามากเกี่ยวกับงานของผู้บริหาร ในการศึกษา ผู้ศึกษาได้ศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจทางด้าน วินัย งบประมาณ และการจัดการพนักงาน ผู้ศึกษาแสวงหาที่จะสมดุลความต้องการของนักเรียนต่อด้านการดำรงอยู่และการปฏิบัติในบริบทที่ดูเหมือนว่าจะตรงกันข้ามกับนโยบายของผู้บริหารและนโยบายของโรงเรียน รวมถึงจุดมุ่งหมายของโรงเรียน ผู้ศึกษาได้เสนอแนวความคิดใหม่เพื่อเสนอความคิดเห็นและเรียกร้องการ

เขียนนโยบายอย่างถูกต้อง เพิ่มความเข้าใจด้านการตัดสินใจโดยกลุ่มผู้บริหารและการศึกษาที่จะเกิดขึ้นต่อไปโดยจะรวบรวมมุมมองของผลกระทบที่เกิดจากการตัดสินใจของผู้บริหาร สอดคล้องกับเทย์ยา (Teyyar) ทำการวิจัย เรื่อง ผลกระทบของแนวทางการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาด้านพฤติกรรมทั่วไปที่ทำให้การทำงานล่าช้า ผลลัพธ์ส่วนใหญ่ที่ได้มาจากการศึกษา ทางด้านแนวทางการตัดสินใจ และทำให้เราสามารถสรุปได้ว่า การเลือกผู้บริหารสถานศึกษาจากผู้ที่มีประสบการณ์ ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการทำงานดีขึ้น ไม่เกิดการล่าช้า ซึ่งบรรยากาศโรงเรียนที่ดีและความสุขรอบๆโรงเรียน รวมถึงการตัดสินใจที่มีเหตุผลนั้นสำคัญต่อประสิทธิภาพในการบริหารโรงเรียน

เมื่อพิจารณาการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืดเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผล ดังนี้

1. ด้านการนิยามปัญหา ผลการวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีวิธีการค้นหาข้อมูลที่หลากหลายแหล่งที่มา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่ได้มาจากในสถานศึกษา ทำให้ไม่มีข้อมูลที่ครอบคลุม ซึ่งหากผู้บริหารศึกษาหาข้อมูลภายนอกสถานศึกษาที่มากขึ้น ทั้งต่างโรงเรียนหรือข้อมูลจากชุมชนอาจทำให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำมาเป็นข้อมูลที่ส่งเสริมในการระบุปัญหาได้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังทำให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ สอดคล้องกับ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ กล่าวถึง ขั้นตอนการระบุปัญหา (Identify the problem) ขั้นแรกในกระบวนการตัดสินใจ โดยผู้ตัดสินใจต้องเข้าใจปัญหา วิเคราะห์ขอบเขตและลักษณะของปัญหาก่อนที่จะแก้ไขปัญห สอดคล้องกับ แดเนียล อี กริฟฟิธส์ (Daniel E. Griffiths) กล่าวถึง การทำความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาและข้อจำกัดของปัญหา ขั้นนี้เป็นขั้นแรกของการตัดสินใจ ผู้บริหารจะตัดสินใจในกิจกรรมใดๆก็ตาม จะต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาที่ต้องตัดสินใจ เพื่อเป็นแนวทางที่จะนำมาใช้เพื่อการตัดสินใจที่ถูกต้อง ปัญหาทุกปัญหาไม่ใช่

ปัญหาของทุกคน ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นเครื่องท้าทายความสามารถของผู้บริหารและวัดความสามารถในการตัดสินใจ ซึ่งต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจในปัญหา เพื่อให้การตัดสินใจถูกต้องและรวดเร็วขึ้น

2. ด้านการศึกษาหาทางเลือก ผลการวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีการหาทางเลือกที่หลากหลายมารับการแก้ปัญหา โดยศึกษาและพิจารณาจากข้อมูลสารสนเทศ และสร้างทางเลือกคำนึงถึงประโยชน์และความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นหลังจากเลือกทางเลือกนั้นแล้ว แต่อาจศึกษาข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นของบุคลากรอื่นไม่เพียงพอในการนำมาพิจารณา ร่วมกับข้อมูลสารสนเทศ สอดคล้องกับ กิตติมา มณีโชติ ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 มีพฤติกรรมการตัดสินใจโดยรวมเป็นแบบ 4 คือผู้บริหารหารือกับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นกลุ่มแล้วตัดสินใจเอง สอดคล้องกับ ศิริอร ชันธหัตถ์ กล่าวถึง การประเมินทางเลือก (Evaluation of alternatives) ผู้ ตั ด สิ น ไ จ จะ ตั อ ง ประเมินผลทางเลือกแต่ละทางว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยแค่ไหน โดยต้องคำนึงถึงเป้าหมายและทรัพยากรขององค์การ โดยพิจารณาข้อดีข้อเสียของทางเลือกแต่ละทางตลอดจนพิจารณาว่าทางเลือกนั้นๆ จะช่วยแก้ปัญหาได้ดีแค่ไหน โดยผู้ตัดสินใจมีการใช้องค์ความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่ประเมินทางเลือกได้ แต่การประเมินทางเลือกที่มีการวิเคราะห์เป็นระยะจะช่วยให้การพยากรณ์สมบรูณ์และถูกต้องยิ่งขึ้น ในบางกรณีการประเมินทางเลือกจำเป็นต้องมีการทดลองเพื่อพิจารณาว่าทางเลือกใดมีประสิทธิภาพมากที่สุด ในการประเมินทางเลือกผู้ตัดสินใจจะเลือกทางเลือกที่สามารถแก้ไขส่วนต่างๆ ของปัญหาได้ดีที่สุดโดยที่ค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด เมื่อได้ประเมิน

ทางเลือกแล้วผู้ตัดสินใจจะจัดลำดับทางเลือกต่างๆ ไว้เพื่อ
การตัดสินใจขั้นต่อไป

3. ด้านการเลือกทางเลือก ผลการวิจัยอยู่ใน
ระดับมาก อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารพิจารณาบริบทและ
ปัจจัยต่างๆ ก่อนการเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด
คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่จะได้จากทางเลือกนั้น ทำการ
ระดมความคิดเห็นจากบุคลากรเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการ
ตัดสินใจเลือกทางเลือก มีการเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสีย
ของทางเลือก และนำมาพิจารณาเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด
นอกจากนี้ผู้บริหารมีการวางแผนในการกำหนดทางเลือก
สำรองไว้สำหรับกรณีที่อาจเกิดการผิดพลาด สอดคล้อง
กับ จินตนา ปายเปีย ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการ
ตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต
4 ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมการตัดสินใจของ
ผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนราย
ด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย
จากมากไปหาน้อย คือ การตัดสินใจแบบอัตตาธิปไตย การ
ตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม และการตัดสินใจแบบ
ประชาธิปไตย สอดคล้องกับ เรณี อาลี ทำการวิจัยเรื่อง
ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำกับพฤติกรรม
การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัย
พบว่า ระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาส
เขต 1 อยู่ในระดับมาก โดยรูปแบบภาวะผู้นำแบบ
ประชาธิปไตย เป็นรูปแบบภาวะผู้นำของ ผู้บริหาร
สถานศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ระดับพฤติกรรมการ
ตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในแต่ละ
รูปแบบ พบว่า พฤติกรรมการตัดสินใจ รูปแบบที่ผู้บริหาร
ปรึกษากับผู้ใต้บังคับบัญชา ทุกคนมีส่วนร่วมในการ
ตัดสินใจ เป็นพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหาร

สถานศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะ
ผู้นำกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี
เขต 1 พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำแบบเสรีนิยมกับ
พฤติกรรมการตัดสินใจ ผู้บริหารปรึกษากับผู้ใต้
บังคับบัญชาทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มี
ความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้อง
กับ รอบบินส์ (Robbins) กล่าวถึง การกำหนดขั้นตอนการ
ตัดสินใจ ในขั้นเลือกทางเลือก (Selecting an Alternative)
เป็นขั้นตอนที่ต้องทำการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด
ในการใช้แก้ปัญหา สอดคล้องกับ ศิริอร ชันธหัตถ์ กล่าวถึง
กระบวนการตัดสินใจจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลและ
ปราศจากการใช้อารมณ์ โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์และ
ใช้ข้อเท็จจริงและทางเลือกที่เป็นไปได้ ตลอดจนพิจารณา
ถึงผลดีผลเสียและแนวทางดำเนินการที่จะเป็นไปได้ก่อน
ทำการตัดสินใจ ในการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดของการ
ตัดสินใจ ผู้ตัดสินใจจะต้องเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่ง
โดยผู้ตัดสินใจส่วนใหญ่จะคำนึงถึงปัจจัยด้านการ
ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายถึงอย่างไรก็ตามผู้ตัดสินใจไม่
ควรเร่งทำการตัดสินใจโดยมองข้ามทางเลือกที่เป็นไปได้
อื่นๆ โดยไม่นำเข้ามาพิจารณา และจำกัดตัวเองอยู่แต่
ทางเลือกที่เห็นได้เด่นชัดแล้วว่าควรเลือก ซึ่งอาจไม่ใช่
ทางเลือกที่ดีที่สุดอย่างแท้จริงก็ได้

4. ด้านการปฏิบัติตามทางเลือก ผลการวิจัยอยู่ใน
ระดับมาก อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีการวางแผนการ
ปฏิบัติงานที่ชัดเจนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการ
ปฏิบัติงาน บุคลากรสามารถเข้าใจในแผนงานไปในทิศทาง
เดียวกัน ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานของ
บุคลากร มีการวางตัวบุคคลที่ไม่เข้าชั้นทำให้บุคลากร
สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้อย่างเต็มที่ ผู้บริหารได้
เข้าร่วมกับการปฏิบัติงานของบุคลากรและคอยสนับสนุน
ช่วยให้การปฏิบัติงานสามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่น

สอดคล้องกับ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ ได้กล่าวถึงกระบวนการตัดสินใจโดยใช้เหตุผล (The rational decisional making process) โดยในขั้นปฏิบัติตามการตัดสินใจ (Implement the decision) บุคคลที่เกี่ยวข้องทุกคนที่ต้องลงมือปฏิบัติตามการตัดสินใจของผู้ตัดสินใจต้องปฏิบัติด้วยความระมัดระวัง และรอบคอบมากที่สุด สอดคล้องกับ คลีแลนด์ และคิง (Cleland and King) กล่าวถึงกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหาร ว่าการตัดสินใจจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและลดการผิดพลาดได้เมื่อปฏิบัติตามขั้นตอน ซึ่งเลือกทางปฏิบัติทางใดทางหนึ่งจากแนวทางปฏิบัติที่อาจจะเป็นไปได้หลายๆ ทาง โดยเลือกแนวทางที่จะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงาน

5. ด้านการประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่อง ผลการวิจัยอยู่ในระดับมากอาจเป็นเพราะผู้บริหารกำหนดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอและกำหนดระยะเวลาการประเมินผลที่ชัดเจน ผู้บริหารมีการค้นคว้าหาวิธีการประเมินที่หลากหลายและทันสมัย และมีการออกแบบเครื่องมือการประเมินที่ตรงตามวัตถุประสงค์และเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน อีกทั้งผู้บริหารยังมีการกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ทำให้ได้ผลการประเมินที่มีคุณภาพสามารถนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการปฏิบัติงานครั้งต่อไปได้ สอดคล้องกับ แดเนียลอี กริฟฟิธส์ (Daniel E. Griffiths) ได้เสนอรูปแบบและขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจไว้ 6 ขั้นตอนด้วยกัน ซึ่งในขั้นตอนที่ 6 คือ การนำผลสรุปทำให้เกิดประสิทธิภาพ เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการ เป็นการนำเอาผลที่ได้ไปใช้เพื่อทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานในขั้นนี้ประกอบด้วย การดำเนินงาน ดังนี้ การวางแผน การควบคุมกิจกรรมในโครงการและการประเมินผล สอดคล้องกับ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ ได้กล่าวถึงกระบวนการตัดสินใจโดยใช้เหตุผล (The rational decisional making process) เป็นโมเดลการตัดสินใจแบบคลาสสิก ขั้นการประเมินผลลัพธ์ และการจัดการการป้อนกลับ (Evaluate the results and provide feedback) เป็นขั้นตอนสุดท้ายของ

การตัดสินใจ เป็นการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามการตัดสินใจและพิจารณาว่าผลลัพธ์สามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ สอดคล้องกับ กันต์ฤทัย พันธุ์สวัสดิ์ ทำการวิจัย เรื่อง ประสิทธิภาพการตัดสินใจในการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพการตัดสินใจในการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครู ภาพรวมและลักษณะเกณฑ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ด้านการให้ความมั่นคงในการทำงานของบุคลากร ด้านการพัฒนาบุคลากร และ ด้านการสรรหาบุคลากร

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัยการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืด จะเห็นได้ว่ามี 2 ด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการนิยามปัญหาและด้านการศึกษาหาทางเลือก จึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ในการค้นหาสาเหตุหรือที่มาของปัญหา ผู้บริหารควรมีการค้นหาสาเหตุหลักของปัญหาหรือการมองปัญหาโดยภาพรวมก่อน แล้วจึงนำไปสู่การจำแนกรายละเอียดต่างๆ ของปัญหาเพื่อช่วยให้สามารถระบุสาเหตุหรือที่มาของปัญหาที่แท้จริงได้

2. ในการกำหนดวิธีในการแก้ปัญหา ผู้บริหารควรศึกษาแนวคิดและข้อมูล รวมไปถึงทำการกำหนดวิธีการแก้ปัญหา ร่วมกับบุคลากรในโรงเรียน เพื่อช่วยให้ได้วิธีการแก้ปัญหาที่หลากหลาย และช่วยให้ได้ความคิดเห็นจากผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานซึ่งอาจเคยพบเจอปัญหาและมีวิธีแก้ไขที่สร้างสรรค์ ช่วยให้ได้วิธีการในการแก้ปัญหาใหม่ๆ เพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ.พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553.กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ร.ส.พ.,2553.
- กิตติมา มณีโชติ, “พฤติกรรมกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2” (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.2557).
- กันต์ฤทัย พันธุ์สวัสดิ์, “ประสิทธิผลการตัดสินใจในการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา” (วารสารส่งเสริมการวิจัย : สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี,2559).
- จินตนา ปายเปีย, “พฤติกรรมกรรมการตัดสินใจ ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4” (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี. 2557).
- เนตร์พัฒนา ยาวีราข.ภาวะผู้นำและผู้นำเชิง กลยุทธ์,พิมพ์ครั้งที่ 3,(กรุงเทพฯ : เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรส,2547).
- ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพในยุคปฏิรูปการศึกษา. เข้าถึงเมื่อ 6 ธันวาคม 2559.เข้าถึงได้จาก <http://www.piwdee.net/kab2/yebma5.htm>.
- มัลลิกา ต้นสอน, พฤติกรรมองค์การ,พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ:เอ็กสเปอร์เน็ทจำกัด,2546),73-74.
- เรณิ อาลี, “ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำกับพฤติกรรม การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ” (ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี,2559).
- เริงวรรณ เสวกรวรรณ.การบริหารการศึกษา(เพชรบุรี : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะวิชาครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี,2536).
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์, องค์การและการจัดการ, ฉบับสมบูรณ์ (ปรับปรุงใหม่ล่าสุด) (กรุงเทพฯ : บริษัท ธรรมสาร จำกัด, 2545),140-141.
- ศิริอร ชันหัตถ์, องค์การและการจัดการ (O&M), พิมพ์ครั้งที่ 3, ภาควิชาบริหารธุรกิจและสหกรณ์ คณะวิชาวิทยาการ จัดการ สถาบันราชภัฏอุดรธานี (กรุงเทพฯ : บริษัทอักษรภาพพัฒน์ จำกัด, 2549), 136-139.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา,แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560 - 2579),พิมพ์ครั้งที่ 1(กรุงเทพฯ : พรักหวาน กราฟฟิค,2560),77.

Teyyar, Celal “Effect of Decision-Making Styles of School Administrations on General Procrastination Behaviors,” Eurasian Journal of Educational Research, Issue 51 (2013).

Griffiths, Daniel E Administrative Theory (New York : Appleton – Century & Crofts, 1959), 113.

Cleland, David I. and King, William Richard Systems Analysis and Project Management (New York: McGraw-Hill, 1975), 74.

Heilmann, Michael Raymond “Principals’ Perspectives on Discretion and Decision-Making,” Faculty of Education University of Manitoba (2006) : Abstract.

Kaufman, Roger A. “Decision theory : The systems approach” in The Principalship : Foundations and functions (New York : Harper & Row, 1974), 153.

Best, Jone W. Research in Education (Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall Inc., 1970), 190